

VROUWENBEWEGING IN BELGIE

Voor 1960 was de vrouwenbeweging in België vooral een zaak van de twee grootste zuilen. Aan katholieke zijde was in 1873 in Gent de eerste vrouwenbond ontstaan. In 1911 groepeerden lokale boerinnengilden zich in de Boerinnenbond, het latere Katholieke Vormingswerk voor Landelijke Vrouwen (KVLV). In 1920 werd de Katholieke Arbeiders Vrouwengilde (KAV) opgericht, het huidige Femma. Voorts ontstond in 1951 de Christelijke Beweging voor Vrouwen uit de Middengroepen, het huidige Markant. Socialistische lokale vrouwen-

De Boerinnenbond van Zwevegem (ADV, VFA 1598)

Vlaamse beweging en vrouwen voor 1970

Voor de Eerste Wereldoorlog lag voor de Vlaamsbewuste vrouwen de nadruk vooral op (zelf)vorming. Kort voor de oorlog kwamen de eerste meisjesstudentenbonden tot stand. In 1913 werd de Landsbond voor Katholieke Vlaamse Meisjesstudenten opgericht. Tijdens de oorlog waren enkele vrouwen, zoals Roza De Guchtenaere en Anna Mortelmans, betrokken bij het activisme. Na de oorlog waren zij, samen met onder meer Odile Van den Berghe en Marie van Gastel actief in de amnestiebeweging. Tijdens het interbellum kwamen er nieuwe

Initiatieven, zoals de Katholieke Vlaamse Hogeschool voor vrouwen (KVHV)

Vrouwelijke Katholieke Studerende Jeugd (VKSJ) en de Vlaamse Landsbond voor Rooms-Katholieke Vrouwen en Meisjes. In 1930 werd het Vlaamsch Nationaal Vrouwenverbond (VNVV) opgericht, dat enkele jaren later aansluiting vond bij het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV). Het Verdinaso kende de vrouwen een plaats toe in het Verbond van Dinaso Vrouwen en Meisjes (Verdivro). In 1937 ontstond de Dietsche Bond voor Vrouwen en Meisjes 'Ik Dien'.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog raakten de Vlaams-nationale vrouwenorganisaties, met in de eerste plaats het VNVV en de Vrouwenwerken van de DeVlag, betrok-

ken bij de collaboratie. Een aantal vrouwen koos voor actieve dienst bij het Duitse Rode Kruis (DRK). Jonge vrouwen en meisjes kwamen o.m. terecht bij de Dietsche Meisjesscharen. Na de oorlog deelden zij meestal in de klappen van de zuivering. Jonge meisjes werden vanaf 1946 opgevangen in de Dietsche Meisjesbond 'Ik Dien' o.l.v. Aleide Andries. In 1953 werd de Vrouwenbeweging voor Amnestie (VBA) gesticht, die haast uitsluitend in het Antwerpse actief was. In de schoot van de jonge Vlaams-nationalistische partij Volksunie (VU) werd in 1957 de Volksunie Vrouwenafdelingen opgericht (VUVA), met weinig succes.

BRON: ADVN-Mededelingen Tweede trimester 2014